

A „KELET“ előfizetési díja:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet“ mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Főttér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKESEB CÍKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppellik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Volger (Wallischgasse 10.) Bud. Moese Publicistische Bureau Budapest. Haasenstein és Vogler hirdetés köv. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest Servitátör 5. sz.

Nyilvántartási cikkeik

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kolozsvár, 1878. április 27.

(?) Az osztrák-magyar monarchia külügyi kormányzatának rendületlen hidegvérűségéhez képest éles ellentétként tűnik föl az a lázas tevékenység, az a szilárd elhatározottság, melyet Anglia az utóbbi hetekben tanúsított s az a vulkánként forrongó tüntetés, melyet az orosz-oroszországi lázongások, a román-orosz conflictus, a ruméliai fölkelés, a forradalom Konstantinápolyban színpokázó parázsa, Szerbia vaczolódása, Görögország küzdölme s Németország ismét és ismét meghiusuló kiegyenlítési kísérletei tanúsítanak.

A jóslatokat, melyek ez évszáz folyamán a keleti kérdés megoldására nézve történének, sokszoros aggodalmakat kelthettek a gondolkodó főkben a civilisatio érdekeit, a világháború megszállásait és a népek szabadságát illetőleg, de úgy tetszik nekünk, hogy mindamaz aggodalmak csak halk szellőcsökökről képzelődtek ahhoz a romboló orkánhoz mérve, melynek tápanyagait immár teljes készen fölhalmozva állanak ma, a midőn csak egy kis vigyázatlanság, avagy rosszakarat kíváncsítatik, hogy a tömlő szája megoldoztassék, avagy oldala egy véletlen repedést kapjon, hogy aztán, folszabadíttatva az eddig erőszakkal visszatartott romboló elemek, pusztulást és vérszázászatnak civilisatióra, emberiségre, szabadságra.

Rövidlátásunkkal nem fogyszer magunk is böles leccskéket osztánk külügyi kormányzatunknak a magasabb politikából, korholván és hibáztatván tértelen ségért, határozatlanságra, melylyel a monarchia élet-érdekeit engedi prédául a rabló zsarnoknak, ki korlátlan elbizakodottságában jogot nem ismerve, alkodásával bennünket is elámitott s most bevégzett tényekre hivatkozhatik, fityyitvet hányva minden mi elméleti jog fontartogatásainknak.

Am csak a „bevégzett tények“, mint nyilván láthatjuk, sehogy sem akarnak kikerekedni s egy „diadalmas“ állam, melynek megtörhetetlennek képzelt absolut-hatalmát maga az absolutismus vezeti, a forradalmi ellenhatás otthoni provocálása által, a benső elvérezés elé; mely korlátatlannak képzelt törökországi győzelmeit már a Konstantinápoly körül összevont török hadsereg és a ruméliai fölkelés által is veszélyeztetve láthatja; mely San-Stefanótól kezdve egész Romániáig s monarchiánk orosz-lengyelországi határáig fölül-talpig fegyverben kénytelen állani, naponta két-három millió dollárt költve, seregeit a ragályos kórok által megtizedeltetve látva s mégis ez enerváló állapotokon segíteni nem bírva: egy ily „diadalmas“ állam, mondjuk, valóban kevésbé alkalmas arra, hogy „bevégzett tényeket“ parancsoljon rá egész Európára, melynek, a mellett, két leghatalmasabb tényezője: Németország és Franciaország egymást tartja függőben s épen ezért egyáltalán tehetetlen arra nézve, hogy a fenforog kérdésekben szabad akciót fejtsen ki — mivel szemben mi, a többiek annál kevésbbé érezhetjük magunkat lekötvő elhatározásaink foganatosításában.

És hogy maga Németország mennyire kényelmetlen helyzetben éri magát e tekintetben, mutatja az a hír, mely szerint — Franciaországot Angliától elhídegitni akarván — Angliának véd- és dacszövetséget ajánlt — „a világbeke érdekében“, mely ajánlatot Anglia nem mutatkozott hajlandónak elfogadni, mi arra látszik mutatni, hogy Anglia és Franciaország már előzetesen, . . . megértették egymást.

És, ha e hír igaz, teszi ez ajánlatot a híres három császár-szövetség egyik tagja a mi hátunk mögött, az egyik legközvetlenebb érdekelt fél mellőzésével — ha nem ellenére; de a midőn az előrelátó Beaconsfield garantíát kér arra nézve, hogy Oroszország Konstantinápolyt meg nem szállja: ezt már nem tartja Bismarck megadhatónak, ellenben (legalább látszólag) engedi, hogy Sándor cár katonai conventióra kényszerítse monarchiánk ellenében a Hohenzollern fejedelem alá kerített Romániát — szintén a három-császár-szövetség nagyobb dicsőségére.

S pedig mindez csak tized része ha van az általunk, laikusok által, nem is látható hátfő-szövegetésnek — s mégis, vádoljuk An-

drássyt, hogy óvatos, hogy határozatlan, hogy tétlen.

A politikában minden kedélyesség véget ér s csak szerencsét kívánhatunk magunknak, hazánknek, hogy a külügyek élén egy nem kedélyeskedő, egy nem szíve után induló, hanem egy hidegvérű, számító és erejét böles mérséklettel gyűjtő, puszkaporát szárazon, de készen tartó külügyérünk van.

Csak hagyj mentse föl Oroszország törvényseke a rendő-főnök orgyilkosát; hagyj fogdossák össze az orosz egyetemi hallgatókat s verekedjenek össze rendőrök, mészárosok, tanulók — az ostromállapot, mely mind több kerülletben hirdetik ki a szabadság hőseinek: a fehér csárnak birodalmában, mind nekünk válik javunkra. Csak hagyj tartsa akár esztendőnkön át Oroszország seregeit hadilábon, szőria pénztét, temesse typhusos halottait, San-Stephanótól, fel, Orosz-Lengyelországot. Hagyd ismerje meg Románia minél alaposabban, hogy minő szövetségre tett, Oroszországban, szert. Csak hagyj láítsa Rumeliában, Konstantinápolyban végelkeseredésig a mohamedánokat az orosz és bolgár rabiga. Mi igazán várhatunk, mert rég megmondá Andrássy: „Nur keine Dummheit machen“ — majd csinál s már csinált) más, a melyet mi használhatunk föl a legjobban.

Csak nyugodtság és hidegvér!

Több oldalról s legelőször lapunk kopogtatott akereskedelmi miniszteriumnál azon intézkedés ellen, mely eltiltja a mosatlan gyapjunak behozatál a Dunafejedelemsegekből. Ezen intézkedés megszüntetni, tekintettel a fenyegető marhavészre, lehetetlennek mutatkozik. Németország ez esetben teljesen elzárna az osztrák-magyar monarchia előtt határait. Hogy a kereskedelemnek mégis megkönynyitassék a forgalom, a kereskedelmi miniszter intézkedett, hogy ezentul a behozandó gyapjút a határállomásokon lehet megmosatni. Egy Brassóban összehúldó vegyes bizottság, melyhez, mint halljuk Wächter főispán küldetik ki kormánybiztosul, fogja az ez iránt szükséges módozatokat megállapítani. Kétségkívül, hogy ily ideiglenes gyapjumsoda fölállításra nem fog nehézségekkel találkozni. Szebenmegyeében az utolsó napokban nem fordult elő több marhavézeset.

— A kiegyezési provisoriumról ismét több bécsi lap nyilatkozik. A „Deutsche Ztg.“ elvet minden provisoriumot. A provisorium ugyan is csak arra vezetne, hogy a magyarok időt nyerjenek és minden eszközzel megkísértsék az osztrákoktól azon előnyöket kinyerni, melyeket most meg nem kaphattak. Az Auersperg miniszteriumnak az a kísérlete, hogy a kiegyezést a parlamenttel elfogadtassa, eddig nem sikerült, s ha ennek nem sikerült, nem fog az más miniszteriumnak sem. Nehéz és keserű csalódások után végre eljutott annak beismerésére, hogy az 1867-iki kiegyezés a maximuma annak, amit Magyarország számára Ausztriában ki lehet nyerni.

A félhivatalos „Presse“ a kiegyezés minél előbb befejeztét sürgeti. A lap hangsuloyozván, hogy a kiegyezésben Ausztria is csak egy érdekelve van, mint Magyarország, inti a birodalmi gyűlést a szenvedélyes nyilatkozatoktól, melyeknek ily tisztán anyagi és gazdasági kérdés nem nincs helyük. Magyarország a kiegyezésben sem jogához sem becsületéhez nem nyult, tehát egyáltalán nincs ok arra, hogy a birod. gyűlés a kiegyezési tárgyalásokat félbe szakítsa, ellenkezőleg épen úgy kell azoknak befejezésére törekednie, mint a magyaroknak.

— Az igazságügyminiszter következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: A belügyminiszter ur folyó évi február 18-án 5878. sz. a. hozzám intézett átiratában kimondván, hogy az 1877. évi XX. t. cz. 20. és 113. §§-ai értelmében a gyámhatóság a kiskorúakat érdeklő örökbe fogadási ügyekben csak annyiban foly és folytat be, a mennyiben hivatva van az örökbe fogadási joggyűleket, az érdekelte kiskorúak részéről jóváhagyhatónak találja-e vagy nem? felhívom a törvényhatóságot utasítsa az árvaszéket mint gyámhatóságot, hogy a kiskorúakat érdeklő örökbe fogadási ügyekben hozandó jogvényes határozatait, az 1872. január 30-án 3091. sz. a. kelt bel- és igazságügyminiszteri rendelet X. cikke értelmében végelhatározás végett a vezetése alatt kir. igazságügyminiszteriumhoz felterjeszsze.

— A rendőri kihágásokról szóló törvényjavaslat ő felsége előzetes jóváhagyásával ellátva, már a miniszteriumhoz érkezett s így az a legközelebbi ülések egyikében, az ápril 30-án tartandó első ülésben az országgyűlés elé fog terjesztetni. A törvényjavaslat 532. §-ból áll.

A keleti kérdés.

A tűz sebességével és hatalmával terjedő mohamedán fölkelés, ugy látszik, megérdemlnei alkalmas a török főváros fölött már jó idő óta lebegő végső válságot, mely a szultán és kormánya ellen fordul. Nem hiányoztak a jelentések eddig is, melyek határozottan állították, hogy a török nép és katonaság, bármit határozozon is a kormány, változatlanul megmarad a maga orosz-ellenes hangulatában, mely lázadásban törhet ki, ha a felsőbb körök orosz-barátságra vagy semlegességre is határozzák magokat. Ezen jelzéseket ujabban több-félékép megerősítik. Így jelenti a N. W. Tagblatt:

A szultán az utóbbi napokban fenyegető leveleket kapott katonai körökből oly tartalommal, hogy ha Szulejman pasát szabadon nem bocsátják és az angolok mellett harcolandó hadsereg élére nem állítják: a hadsereg öszszetörvéniesül a néppel, lerontja a szultáni palotát, leteszi a szultánt, s örökre véget vet az Ozmán-dynastiának. Az angol nagykövet Mr. Layard, tegnapi állítólag kijelentette a portának, hogy az esetre, ha vasárnap az oroszok nagyobb tömegekben látogatnák meg Konstantinápolyt, akkor a flotta az izmidi öbölből a Bosporusba jönné.

A Pol. Correspondenznek pedig a következőket jelentik Konstantinápolyból április 17-ről: N. kulaj nagyherceg utolsó látogatásával a törökökön olyan csúfságot követett el, melynek hatásai kiszámíthatatlanok. A nagyherceg kérészkakolt hogy a 160 főnyi kíséretével jelen leheszen a Medsidje mecsetben a szultán „szemalik“-ján vagyis hivatalos pénteki istentiszteletén. A szultán elég gyenge volt e kívánságnak engedni. Egész Sztabulban rögtön híre terjedt e profanistatiónak, melyet a szultán és a mecset szentvedett. A megbotránkozás kiáltása hangzott végig a városban, s a mohamedánok elkecsereése óriási lett, főleg mikor megtudták, hogy az istentisztelet után a szultán karomfogva sétált haza a nagyherceggel. Abdul Hamid az oroszok iránti gyamolatlan magatartása folytán általában elvesztette tekintélyét alattvalói előtt. Ujabban ismét az a hír keringet, hogy meg fogják bukztatni, s hogy testvérét Rechad e fendifit akarják a trónra állítani, a ki ép oly erőlyes, a mily győnge Abdul Hamid.

Beavatott körökben összeesküvésről beszélnék, melyet politikai és katonai notabilitások támogatnak s mely oda irányul, hogy Törökország ujra fölvegye a harcot Oroszországgal. A török hazafiak azonban attól tartanak, hogy a gyáva Abdul Hamid szövetséget köt Oroszországgal. Azért óvatosságból a szultánt detronisálni akarják. Utóda csak a bátor Rechad lehet, minthogy Murad még mindig gyöngéledik. Mivel valószínű, hogy a trónváltozás esetén az oroszok megszállják Konstantinápolyt, a török hazafiak egyuttal azt tervezték, hogy a kormány székhelye a Bosporus ázsiai partjaira tártessék át. Ez iránt már tényleg előkészületek tettek. 14 nap óta egész esendben az ázsiai partra szállítják a thopanei fegyvergyárból az értékes tüzéségi anyagot. A markrikiói gyárból éjjelenként szállítják el a töltényeket és puszkaport Anatoli-Kavakba, mely szemben van Bujuk-derével.

Oszmán pasát magához kéréte Miklós orosz nagyherceg és fölvilágosítást kért tőle a törökök által ujabban készített védművekről. Oszmán megnyugtatta őt azzal, hogy az erődítések csak a török főváros védelmére épültek, de nem az oroszok elleni fenyegetés kedvéért. Sumla, Várna és Batum nem fognak kiüríttetni, míg a portától ez iránt rendelet nem érkezik. Odeszából nagy számmal érkeztek orosz tisztek az elhaltak helyeit pótolni. A török csapatok a Bosporus mentén kissé megváltoztatták pozícióikat, de egy jelentékenyebb pontot sem adtak föl. Az oroszok Konstantinápoly közelében hiányt szenvedtek élelmiszerekben, mégis egyre küldenek ide északra csapatokat.

Franciaországban a közvélemény mindinkább Anglia pártjára áll, miben jó része lehet annak a brutális hangnak is, a melyen a „Nordd. Allg. Ztg.“ s más germán lapok a Journal des Débats ismeretes fejtegetéseit fogadták.

Legutóbb a külügyi hivattall összeköttetésben lévő „Temps“ ezt írja:

„Oroszország, midőn a konstantinápolyi conferentia után a háboruba vetette magát s önhazsna követelésében elment a márczius 3-iki szerződésig, Anglia térteléségére számított. Ezen csalárdásban megtartotta őt az angol kormány tétovázása, a vélemények meghasonlása, mely az országot két táborra szakította és fölment a cabinetig is, megbénítva minden elhatározást. Oroszország azt hitte, hogy a háboru befejezése után s a legyőzöttre erőszakolt szerződés által biztosított eredmények folytán, Anglia kénytelen lesz magát megadni. Oroszország ugy rendezte el a háboru eredményeit, mintha csupán a törökökkel volna dolga, s most Angliával, a nyugattal is kell számolnia, mely mintegy öntudatra ébradt, mihelyt vezér állott élére. S mindez oly pillanatban történik, mikor Oroszország annyi ezer embert hagyott a harcztéren és a kórházakban, mikor Bukaresttől Konstantinápolyig minden ellenséges és egésztelen terület megszállva kell tartania. Megfogható, hogy Oroszország ily körülmények közt kénytelen megengedni a hatalmak beleszólását a maga eldöntötté kérdések szabályozásában. Bármily álláspontra helyezkedjünk is, a jövőre ugy, mint a jelenre, az általános egyensulyra, ugy mint Törökország sorsára nézve, Anglia váratlan beavatkozása jelentékeny esemény. Viszsaadta Európát önmagának.

Oroszország belállapotáról a „Köln. Ztg.“ hosszabb cikkben elmélkedik. A hangulat az orosz nép közt rendkívül izgatott és harcias. A san-stefáni szerződést az ország nagy többsége helyesléssel fogadta; mihelyt azonban Anglia az ellen tiltakozó szavát fölémelte, a tulzók és chauvinisták rögtön avval álltak elő, hogy itt az ország becsülete van megsérve s Oroszország hatalmi állása nem részesítettik a kellő tiszteletben. Vajjon a congressus számádsára akarja-e vonni Oroszországot a kereszténynek folszabadításáért? vagy hosi tetteitért a valóttak pajdára akarja-e ültetni? Ez eszméket elterjeszteni nem volt nehéz. Midőn a kormány nem lépett föl Anglia ellen nyilt daczczal, sőt az angolok kihívó hangjára mérsékletel válaszolt, a közvélemény rögtön a kormány ellen fordult. A kormány elárulta a 80 millió hős szlávot a szigetek szatós népének, e simányhívó Európának, mely megvet bennünket, de fél tőlünk. Minél tovább tartanak a tárgyalások, annál jobban lázadt az oroszok ál-önrszete s ma már valódi harci fanatismus uralkodik közöttük. A legnagyobb agyargással figyelnek a kormány minden olyan lépésére, mely az engedékenységnek csak árnyékát is mutatja. Az utolsó véreseppig, a tönkre jutásig készek harcolni, nem véve sem a múltanulágaira, sem az ország példátlan rossz helyzetére.

Az ipar, kereskedés a legvégső pangásban van, a kormány hitele borzasztóan sülyed, 5,15 rubelről 9 rubelre emelkedett, a legszükségesebb reformokat pénzhiány miatt el kell halasztani. Egy megbolondult koldus raj ez az ország, mely utolsó garasát készül most kidobni, egy mámorért.

Ily hangulat mellett a kormány nem gondolhat nyilt engedékenységre Angliával és Ausztriával szemben a nélkül, hogy egy véres belső harcznak ki ne tegye magát. Csak egy eszköz volna a bajból menekedni: az alkotmány. De ez meg oly két álú fegyver, hogy ugy lehet nagyobb sebet vág az országon, mint az Anglia elleni háboru.

A „Politische Correspondenz“ jelenti Konstantinápolyból apr. 24-ről: A mohamedánok és pomákok fölkelése, nevezetesen Rodope környékén, mindinkább terjed. A felkelők számát 25,000-re teszik, kikkel 30,000 orosz áll szemközt. A san-stefáni orosz főhadiszállás és a porta megállapodtak, hogy orosz és török tisztekből álló bizottságot küldenek a helyszínre, mely meg fogja vizsgálni a fölkelés okait, és alkalmas eszközöket fog ajánlani a béke helyreállítására.

A „Politische Correspondenz“ jelenti Belgrádból apr. 25-ről: Lesjanin ezredes visszaérkezett Pétervárról és hízeltő levelet hozott a cártól a szerb fejedelemnek, melyben a cár teljes elismeréssel adozik a szerb hadseregnek vitézségeért, köszöni szolgálatait, igéri Szerbia kívánságainak tekintetbe vételét, és beleegyezik, hogy Szerbia megtarthassa a trni és vranjai kérdöleteket.

A pápa encyklikája.

Róma, apr. 25. A Voce della Veritá közli a pápa encyklikáját:

A pápa constatálja a társadalom és az egyház erkölcsi és anyagi bajait megválasztása idejében; elszámlálja a jótéteményeket, melyekben az egyház és a római pontifikatus részesítette a társadalmat és a civilisatiót az egész világon, különösen Olaszországban. Elmondja továbbá az encyklika, hogy az egyház nem küzd a civilisatio és a haladás ellen, különbséget tévén a keresztén és a külső polgári művelődés közt; hivatkozik arra, hogy a modern társadalom igazságtalan, midőn küzd az egyház és a római pontifikatus ellen, különösen ennek világi fejedelemsége ellen, a mely biztosítéka szabadságának és függetlenségének. A világi fejedelemségnek elfoglalása miatt megújítja és megerősíti a IX. Pius tiltakozását. Kéri a nemzetek fejedelmeit és fejeit, hogy ne hagyják otlatom nélkül az egyházat, melyre oly nagy szükségük van a jelen időkben, mikor a törvényes tekintély elve annyira meg van rendítve. A pápa szerencsét kíván a püspökök egyetértéséhez és ajánlja nekik, hogy még jobban egyesüljenek, hogy a hívek tanulmányossággal és engedelmisséggel fogadva az egyház tanait, visszaautsítsák a hamis bölcsélet tévedéseit.

Az iskolák részére józan tanokat ajánl, és a szokások reformját, különösen a házasság szentességét illetőleg. Azon bizalmat táplálja, hogy az isten segítségével és a hívek pástorainak buzgóságával a szerencsétlenségek által meglopatogatott társadalom vissza fog térni az egyház iránti engedelmességhez és köszönetet mond a püspököknek és a híveknek a választása alkalmából tanúsított vonzalmukért. Az encyklika beszéde általában mérsékelt és jóakarattal tele a társadalom iránt.

A párisi világkiállításról.

(Saját tudósítónktól.)

(G. V.) Mindazok, kik a páriszi közkiállítást megsemlélni kívánják és egyzersmint először tessik meg e nagy utat, okvetetlenül a következő kérdéseket fogják tenni: miként utazzunk Párisba? hol lakjunk Párisban? miként élünk Párisban? miként járunk Párisban? végre — mit nézzünk Párisban?

Iparköni fogok e kérdésekre lehetőleg röviden, de alaposan válaszolni, a mennyiben erre eddigi ismeréseim szives utbaigazítása és saját tapasztalatom feljogosít. Félek rajta, hogy e levelem nagyon is száraz és prózái lesz; de más részű reményem, hogy a Párisba szándékozók nem minden haszon nélkül fogják azt olvasni és a benne foglalt figyelmeztetéseket tetszésük szerint követni.

A mi mindenekelőtt az utazást illeti — igaz, hogy minden ut Rómába és így Párisba is elvezet, ennek azonban minden variatiót itt elsozorolni csözlöm nem lehet és csakis a Bécsből Párisba vezető egyenes utat veszem tekintetbe.

Nemcsak a hadviseléshez, hanem az utazáshoz is pénz kell, még pedig miután Bécsből Párisig három országban megynék keresztül, három féle pénzre van szükségünk: a mi kedves közösgyes bankónkra, a német birodalmi „mark“-okra és a francia „franc“-okra. Mellekesen megjegyzem, hogy a mi papirforintunk alig valamivel több mint két frank, a birodalmi mark 60—65 o. e. krajczár közt ingadozik. Holott ha valótlán rendezve volna, a frank 40 krt, a mark pedig 50 krt tenne. A mark és frank viszonya ugy áll, hogy 8 mark teljesen egyezik 10 frankkal. Ugy a mark, mint a frank 100 egységre oszlik, a marknak van 100 állérje, a franknak 100 centimeje, a frank azonkívül 20 sousra is oszlik, mely ma már csak képzelti elnevezés, mert ilyenmü pénzdarab nem fordul elő, hanem az 5 és 10 centimes rézpénzt nevezik 1 illetőleg 2 sousnak, a kicsi 50 centimes ezüstpénzt pedig 10 sousnak. Ezt azért hozom különösen elő, mert az idegent eleinte roppantul zavarja, hogy a francia, kivált kisebb öszveget akárhánszor sous-ban ejti ki a nélkül, hogy ezt mindig hozzá tenné. Például, egy théát fizetve, a pincér egyszerűen azt mondja, hogy „quatorze“ (14) t. i. soue, vagyis 70 centime sat.

A pénzbevéltást legczélszerűbb még itthon egy jónevű háznál eszközölni, mert a vasuton és vendéglőkben igen magas díszagiót számítanak. Hogy mennyit kell a felsorolt pénznemekből beszerezni, az természetesen attól függ, mennyi ideig tartózkodik valaki az egyes országokban.

A mi a podgyászti illeti, erősenve azt ajánlom, hogy ez lehetőleg csekély legyen, különben

nemcsak sokat kell fizetni, hanem a német és francia városok hosszú turkálásának is ki van az utazó téve.

Utlevelet váltani Budapesten a belügyminisztériumtól, melyet aztán a francia consul ugyan csak Budapesten 10 frankért „láttatmozt”, nem épen szükséges, de miután az udvari francia azt idegenek elsőbbségét ad, és bizonyos gyűjtéményeket és látványosságokat a rendes napokon kívül is az utlevél egyszerű elmutatására feltár, ezen szempontból a rövid ideig tartózkodóknak az utlevél tagadhatatlanul némi előnyt nyújt. A ki pedig kiállító, az küldjön be a magyar biztosságnak (Commissariat royal hongrois, Paris, 54. Avenue Bosquet) két jól találtfényképet, ha lehet minél előbb és megérkezőkor az említett irodában meg fogja kapni állandó belépti jegyét, melynek elmutatásával azután mindenütt ugyanazon előnyöket élvezendi, melyek különben az utlevéllel együtt járnak.

Az utazásnak költségeit háromféle képen fogom elősorolni: a legdrágább mód szerint. Megjegyzem ismételtén, hogy itt csak Bécs-Páris utazás alapul és a rendes vonatokat. Mibe kerül az ut Bécsbe, mennyi általános elengedés lesz a vonatokon, lesznek külön kéjvonatok, mindezt a. elvasó jobban fogja tudni, mint én; mert itt Párisban mint végállomáson, eddig legalább tekintetben semmi sem lett közléséve.

Az elengedési százalékot mindenki az általam felszámított összegből könnyen leszámíthatja.

A legdrágább, de legkényelmesebb utazás a bécsi Erzsébet vaspályára estői gyorsvonatával eszközölhető, váltva első osztályú jegyet és hálógaggon jegyet (Sleeping-Car, (Wagons-lits) mindkettő együtt kétszáz francba kerül, a hálójegyet legelőször a társulat úgynökénél (Eduard Lipstadt, Wien, Kärntnering nr. 1.) jeggyalpal előbb megvásárolni, mert a vasutnál csak az indulás előtt 2 órával tudatni meg, van-e hely vagy nincs. A hálógaggon szerkezete nagyon ügyes és kényelmes, van 3-4 szakasza 2-4 egyénre, az ágy jó és tiszta, és a két éjjel, melyet a vonaton kell tölteni, igen józón lehet aladni, nappal pedig le és fel mozogni, mindez 27 franc felülfizetéssel, a ki ezt teheti tegye meg. Esorok írója szemorvosa tanácsára ily módon utazott és 35 óra múlva minden tördőtséggel nélkül érkezett Párisba. Az I. osztályon is lehet ugyan kényelmet találni, de csak akkor, ha kevesen vannak az illető szakaszban.

A gyorsvonat az újabb menetrend szerint esti 8 órakor indul Bécsből, I. és II. osztályú kocikkal, az utazás a II-ik osztályon 130 frankba kerül; hálójegyet csak I. osztályú menetjegy mellett lehet váltani. Vacsora állomás, Szent-Vallentin éjjel 11 órakor, csehszerűbb és jobb Bécsben az indóháznál étkezni. A vonat 2 1/2 órakor éjjel éri el Simbachot, hol az épen nem szeretetreméltó bajor vándorok kuszálják össze gondosan elrakott holmikat, még pedig úgy a feladott, mint a kézi podgyaszt. Reggel 5 1/2 órakor Münchenben vagyunk és egy utatolós vendéglőben, még utatolósabb kávéért kaptunk, a ki tehát iszik, jobban jár. Münchenből Strassburgba német pénzzel „mark“-kal kell fizetni. A vidék kivált Würtembergben nagyon megszépült, mindenütt egy holdog, szorgalmas és gazdag népek látjuk keze nyomát, nem különben a badeni naghercegségben is. Stuttgartban déli 12 órakor ebédidőkor érkezünk, az étel azonban itt is roz. Váltakozó szépségű vidéken át elérjük Kehl dőlutáni 4 1/2 órakor, hol a Rajná árktelvé, nyomban Strassburgban vagyunk, mely várost a poroszok folytonosan erőstik. A ki nem szándékozik menet vagy jövet Strassburgban kiszállni, az használja fel a több mint félórát várakozást, üljön egy kocsiába és nézze meg Európa egyik legszebb építészeti remekét: a strassburgi műnster. Mi gyalog tettük ezen utat egy ottani ismerős utitársal és még elég jókor jöttünk vissza a vonathoz.

Strassburg után jön Deutsch-Avicourt, 7 1/2 órakor, ez az új német határ, itt lehet vacsorálni, az étel ital megjár. (Francia-Avicourtban megvizsgálják a podgyaszt, kivéve azt, mely közvetlenül Párisba van feladva, az udvariasság igen nagy, de a svigor is, minden idegen utas nevét egy könyvbe bejegyzik, mire az utlevél, ennek hiányában a látogatási jegy szolgál alapul. Sokan ezt nevétesnek tartják, mert nem tudják, hogy az egész névsor azonnal táviratilag a páris rendőrökkel közöltetik, és a kis bizalmatlanság a német háborúnak szüleménye. A névkérdésnél kérem nagyon hangsúlyoznia „hongrois“-t, mert ez idők szerint rosszabb ajánlatom is lehet, mintha valaki németnek mutatja be magát, miután ez francia azt, mind „prussien“-nek tartja, sőt szeretetreméltó felületességével egyik másik még azt is állítja, hogy a magyar nyelv nem egyéb, mint német tájbeszéd!!!

Avicourt-tól kezdődőleg a gyönyörű Voges hegység vadregényes vidékei kínálkoznak, de már alkonyodik és csakis Páris közelébe lehet nyáron 4 órált kezdve a tájékat szemlélni, míg végre magát az óriási várost pillantjuk meg. Hajnali 5 1/2 órakor döcögünk be az u. n. strassburgi indóházba, mely épen nem párisias, sőt feletté piszkos és roz. Az utasok egy ketrecszerű szobába vezetnek, mely minden oldalról őrzelt alatt áll; addig a szomszéd teremben elhelyezik a podgyaszt, régre ajtót nyitják, mindenki börtöndjéhez siet és

az udvarias; de szigorú kutatás megkezdődik, tiltva van a szivar és minden, fogyasztási adó alá eső tárgyának bevitel! Megszabadulva, egy „facteur“ (hordár) kiczipeli podgyásunkat és a nagyon távol álló kocsi egyikén elhelyezi, egy kis „pouboire“ ül (borralval) ezt kielégítjük és feldőlünk a kocsi, mely ha szállásunk előre van biztosítva 3 frankért oda visz, vagy ha a szállást még keresnünk kell, akkor „à l'heure“ (órásáramra) fogadjuk a kocsit, a mi reggeli 7 óráig szintén 3 frank, azontúl pedig éjjel 2 frank, különben a kocsidíjakra még külön visszatérnek.

A Bécsből Párisig szülő jegy 14 szelvényre van beosztva, ki lehet szállni Linzben, Münchenben, Strassburgban stb. egy szóval 14 nevezetesebb városban, a jegynek érvénye 30 napig tart. A postávonat jóval lassabban megy, indul a bécsi Erzsébet vaspályáról esti 9 órakor, érkezik Simbachba (bajor várm) reggeli 8 1/2, Münchenbe déli 12 1/2, Stuttgartba este 10, Strassburgba délután 2 órakor, Auricourtba (francia várm) délután 6 órakor, végre Párisba 4 1/2 órakor reggel; az utazás tartama 44 óra. Az óra a következők: I. osztály 140 frank, II. osztály 104 franc, III. osztály 70 frank.

Ugyan hírlík, hogy az első „kéj“ vonat Bécsből majus 16-án indul el Párisba! Sietek megjegyezni, hogy ezt kissé korainak tartom, mert bár az itteni tárlat jóval előbbre van haladva, mint hasonló időben a bécsi volt, mégis az orjási egésznek teljes befejezése, a gyönyörű ültetvények érvényre jutása majus hó vége előtt nem várható.

Jövő levelemben a második, nagyon kényes kérdést fogom tárgyalni: „hol lakjunk Párisban“?

A TÖRVÉNYHATÓSÁGOKBÓL.

Kolozsmegeye tavaszi közgyűlésének összehívása.

A méltóságos gróf főispán úrnak idei 140 eln. számú meghagyása folytán van szerencsém Kolozsmegeye törvényhatósági biztosságát a folyó évi majus hó 3-án d. e. 10 órakor tartandó tavaszi rendes közgyűlésre hivatalos tisztelettel összehívni.

Ezen közgyűlés tárgyai:

I. Kormányrendeletek és leiratok, és pedig:

1) A m. kir. belügyminisztérium

5684—1878. sz. a kelt rendeleto több kir. első folyamodásu bíróság területkörének újabb meghatározása tárgyában.

2) A n. m. m. k. belügyminiszter

a) 19051—1876. számú leirata a községjegyzői nyugdíjintézet iránt alkotott szabályrendeletre vonatkozólag.

b) idei 1970. számú leirata a m.-n.-zsombori községességi kör községei által a körorvosnak fizetendő összegnek a B.-Hunyadon felállítandó megyei kórház javára leadó fordítása iránt, míg ez állomás betölthető lesz.

c) idei 2388. számú leirata a kebli árvaszékhez rendszerezéseni kért díjnoki állomás megtározatra vonatkozólag.

d) 52351—1877. szám alatt kelt leirata az árvaszéki tartálók alapra vonatkozó közgyűlési határozatra vonatkozólag.

e) idei 8020. sz. a. kelt rendeleto a rögtön bíráskodási eljárás kérelmezése körüli eljárás tárgyában.

f) idei 6807. sz. a. leirata a kebli pénztár 1876. évi zárszámadására vonatkozólag.

3) A n. m. m. k. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter

a) 24412—1877. számú leirata a b.-hunyadi mértékitelesítő hivatal hiánylata tárgyában.

b) 25916—1877. számú leirata a gazdasági állatok nemestítésére vonatkozó szabályrendelet alkotása tárgyában.

c) idei 1001. számú leirata a megyei hivatalos lap porto-mentesítése iránt.

4) A n. m. m. k. közmunika és közlekedésügyi miniszter

a) idei 105. eln. számú leirata az államépítészeti hivatalok által a megyei közmunika ügyben kiküldött mérnökök költségei mikénti fedezése iránt.

b) idei 1293. eln. sz. leirata a törvényhatósági közmunikaügyben eljáró királyi mérnökök havi díjai megállapítása iránt.

II. A közigazgatási biztosság főléves jelentése. III. Alispáni jelentése. IV. Közegészségügyi évi jelentése a mult évről. V. Az igazoló választmány jelentése. VI. A számonkérésék jelentése. VII. Szentesített törvényozikkek bejelentése. VIII. A kebli pénztárnak az 1877. évi államjavadalmazásról s a kebli alapokról szerkesztett számadása. IX. Törvényhatósági átiratok X. Más hatóságok átiratai. XI. Községi ügyek. XII. Egyesek kérelme. XIII. Indítványok.

Kolozsmegeye alispánjától.

Kolozsvárt, 1878. apr. 20-án.

Hivatalos tisztelettel: Gyarmathy Miklós, alispán.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A képzőművészeti társulat közgyűlése.

Az országos magyar képzőművészeti társulat tegnapi délután tartotta évi közgyűlését először saját palotájában. Pulszky Ferenc elnökolt;

majd az egész választmány és szépszámu közönség volt jelen. Keleti Gusztáv olvasta föl az évi jelentést, mely a lefolyt évi működésnek bő rajzát adja. A társulat új korszak küszöbén áll, — vagyona megkészszerződött s a hazai művészet állandó otthonában nagyobb szabású működése biztosítva van. A választmány kifejezi háláját a műcsarnok derék építésének: Láng Fülöpnek, a festmények megteremtőjének: Lotznak, a színes ablakok ajándékozójának: Róth Zsigmondnak s az udvaron levő remek majolica szökőkút készítőjének: Fis ch er J. porcellán-gyárosnak. A megnyitási ünnepély nagyszerű sikere — mit ő felsége a király jelenléte ritka ünnepélyre tett — kezesedik arról, hogy a haza a társulat irányát helyeslő szóval üdvözi. A megnyitással összekapcsolt kiállítás, melyre a hazai művészek s a külföldi iskolák mellett különösen a francia iskola mesterműveit hozta a híres műáros Telesco, — november 8-tól jan. 15-ig (1878) tartott s e mellett kisérletkelt felállítását a karácsonyi bazár is. Az ezen kiállított összes művek száma 570 volt, melyek közül 357 magyar művésztl eredt. A kiállítás alatt a közönség részvétele kivált kezdetben rendkívül nagy volt. A mult évre eső öt hét alatt 11737 fizető személy látogatta s a jövedelem 4395 frt 20 krra rugott. Ez idő alatt a kiállításból 17.937 frt áru művet vetek meg. De a közönségre ebből csak 3380 frt esik. A muzeum képtára számára vett akormány 7 képet 6450 frton s maga a társaság hazai ifjabb művészek bátorítására közülük 8-tól vásárolt 3300 frton képeket.

A választmány szerencsés volt — a József képcsarnok-egylet ígértét beváltva — Munkácsy „Ujenczozás“-át nemzeti képtárunknak adományozni. A vagyon mérleg a társulat pénzügyi állását következőleg tünteti elő, a vagyon 54,912 frt 36 krral gyarapodott tavaly és most 333,346 frtra rug. Nem lehet elég hálával megemlékezni a fejedelmi kegy újabb nyilvánulásától; — a műcsarnok melletti telket, díszes palotával leendő beépítésére ő felsége udvartartási javadalomból engedélyezett 21,000 frton megvette a társulat. Ezen kívül tettek még 25,000 frtnyi új alapítványt. A társulat terhei ugyan 89,763 frt 22 krt tesznek, hanem a künnlevő követelések figyelembe vételével ezek leolvadnak 16,946 frt 3 krra. Az év végén a társulatnak 86 pártfogó, 174 alapító és 932 rendes tagja volt. A f. évre előkészített album az eddig megleltentek legértékesebbjei közé sorozható. Külföldi bolti árát 46 arany márkában állapították meg. Említésre méltó, hogy az album több lapja Doby Jenő hazánkfa munkája, mint Gonzales Coques „Van Eyck családja“ az országos képtár remekműve után. Különben több remekmű sokszorosítása, rézmetszet vagy karoz útján van kilátásban — a közzétendő lapok száma 53, — ezek közül 14 elkészült. 20 munka alatt van. Egy albumot adnak ki, mely az országos képtár kimerítő megismertetését nyújtja. — A párisi metsző iskola kitünőségei, mint Rapis, Greux, Walone és Gancherel, az album vállalat részére megszerkesztettek. A befejezett album szövegével együtt 50,000 frt körül fog kerülni, a mű sokszorosított egylet 10,000 frttal járult ehhez. Az ezen egylettel köztit szerződés hazai sokszorosított művészeknek majdnem állandó elfoglaltást biztosít, a lemezek tulajdoni közöségse fentartatik, ezentul az egylet köteles a sorsolásokhoz szükséges meléknyereményeket rendelni.

Mindezen előnyök eléggé indokolják, hogy a mult év végén lejárt lezáródást további 5 évre meghosszabbították. Az ujonnan belépő tagok az országos képtár teljes albumának birtokába jutányosan juthatnak. Elagott művészek vagy ezek szövegei segélyezésére a társulat 720 frtot adott ki. A választmány kebeléből a párisi kiállításra a művészeti csoportra nézve állandó szakosztályt szervezett. A Barabás kiállítás a társulat eszméje volt, folyóiratában a művész életrajzát fogja ismertetni, az ülésterembe pedig arcképet fogja megszerzeni. A jelentés végén a választmány melegen emlékszik meg azon érdemeiről, a miket a társulat körül az előbbi években gróf Andrásy Gyula és Trefort Ágoston urak szereztek: indítványt is tett a választmány, hogy őket a közgyűlés válassza tiszteletbeli tagul, mit éljenzéssel fogadtak el. A jelentés felolvasása után Telepi előadta a számvizsgáló bizottság jelentését, mely tudomásul vétetett s annak alapján a fölmentvény kiadott. A jövő évi költségvetés 26,500 frtban állapított meg. György Aladár indítvány, hogy az albuma évenként egyegy magyar művész rajzát is fölvegyék, köztetesszel fogadtatott el.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. április 27.

— A nagy-onyedi temetkezési társulat alapszabályai, a m. kir. belügyminisztérium által, f. évi 15,994. sz. alatt, a bemutatási záradékkal ellátattak.

— **Ö császári** és Apostoli királyi Felsége, a nyújtó di rom. kath. hitközség roskadozó templomának helyreállítását költségeiből 200 frtnyi segélyt, valamint az alsó-járai rom. kath. hitközség temploma és iskolája helyreállítását költségeiből 100 forintnyi segélyt méltóztatott magán-pénztárából legkegyelmesebben adományozni.

— **Ö felsége** cs. sz. királyi és krasznának. A tulajdonos pedig helyrehozatni nem akart.

horkai gr. Andrassy Gyula cs. és kir. külügyminisztert altábornaggyá nevezte ki.

— **Ö Felsége** a honvédség tettelegess állományában kinevezte tábornokká: szentmiklósi és óvári Pongrácz László ezredet, s a 85-ik honvéd gyalog-dandár ideiglenes parancsnokát, egyuttal ezen dandár valóságos parancsnokává.

— **A magyar honvédségnél** ő apostoli kir. felsége kinevezte: I. a tettelegess állományban; őrnaggyá: Kraft Ágostont; I-ső osztályu száza dössá: Taubler Józsefet; II. osztályu száza dössékká: Thelmann József, Wagner Ede, Welle Sándor és miskolci Dánffy Dénes tettelegess állományu honvéd-főhadnagyokat; tőhadnaggyá: Cseregy György hadnagyot; hadnaggyká: Bachmayer Adolf, Lupini Frigyes, Vászárhelyi József, Báldy János, Surányi Lajos, Glück Gyula, Gáspár József, László Ferencz tettelegess állományu honvéd-hadapród tiszthelyetteseket. A lovasságnál a szabadsággolt állományban hadaggyá: Geréb Béla honvéd lovas-hadapródot. A kezelő tisztek tettelegess állományban hadnaggy-kezelőtiszte: Sibalszky Sándor honvéd-törzsmestert. A honvéderővosi tiszttakar állományában, a tettelegess állományban I-ső osztályu ezredorvosokká: dr. Mihelyes Józsefet, a szabadsággolt állományban I-ső osztályu ezredorvosokká: dr. Almái Ferenczet, dr. Wolf Bogdánt s dr. Nusbacher Frigyeset; II-od osztályu ezredorvoská: dr. Gajzágó Lászlót; főorvoská: dr. Szini Gyula gyakorló orvost.

— **Mint párisi levelezőnk** értesít, a napokban tudatták a párisi osztrák-magyar követséggel, hogy Rudolf trónörökös jelen lesz a világ kiállítás megnyitásán.

— **Az utolsó** operai előadás a kolozsvári nemzeti színházban tegnap (ápril 26.) volt nagyszámu közönség előtt, mely fellépő szívellyességgel vett búcsút a társulat ezuttal utóljára működött operai személyzetétől. Mindenik magán-énekest: Gerecsné, Dálnokyné, Dálnoky, Caravattit, Krieger Korneliát, Scholasztert első megjelenésekor boszszu, meleg taps, Gerecsné ezenkívül több szép bouquet és koszoru fogadta. Az előadott dalmát: „Hunyadi László“, e szép nemzeti operánk ezuttal is megtette azt a hatást, melyet Erkel e sikerült compositója soha sem téveszt el. Az előadás méltó befejezése volt az idei operai idénynek: minden tekintetben sikerült, szabatos, élvezetes; a magánénekesekek egymással versenyeztek, hogy az estét a legszebb emléküvé tegyék a kolozsvári opera történetében. Az egyes szerepek közül Gerecsné mint Gara Mária egész szépségelőkben ragyogott a coloratúrája szabatoságát s éneke kifejezőteljességét, melylyel szerepek minden részletét olyan megkapón élvezetessé tudja tenni. Még ária közben is sokszor tapsolták zajosan, a szép kettős (Hunyadi Lászlóval) és negyedik felvonásbeli híres magándal után pedig háromszor-négyszer kihítták. A czimszerepet Scholaszter elismerélt készleteggel, hűvel, sőt többhelyt kifejező színezéssel énekelte. Dálnokyné asszony Erzsébet szerepét az ő szokott erőteljes intonatiofál és nagyszerűdelmü organuma teljes érvényre emelésével énekelte végig, különösen nagy hatást kelte a két fiával való hármassal. Krieger Cornelia Mátyás, Dálnoky pedig a király szerepében működtek közre az előadás sikerének emelésére; Caravatti (Gara) ma is igazolta, hogy Bodorfi óta a kolozsvári színháznak képzettebb és szebb hangu barytonja nem volt Caravattinál, ki még a pesti nemzeti színházban is méltó helyet foglalna el. Különösen kellemesen meglepte ezuttal Caravatti a kolozsvári közönséget a szöveg tiszta kiejtésével, melyet érthetőbb magyarsággal articulált, mint akárhány született magyar dalmónes. Végül meg kell emlékeznünk Kőrösi Lajos urról, ki Czillejt énekelte, mint vendég, eléggé erős, és kellemes de nem egészen tiszta bassussal; úgy látszik, K. ur nem volt ezuttal teljesen hangjánál. Azóta, hogy Kolozsvárról eltávozott, kétségtelenül sokat haladott Kőrösi s kisebb színháznál igen használható tag lehet.

— **A kolozsvári** opera hatyudala: így nevezte el valaki a tegnapi operai előadást. Mindezenre szomorú jele volna az időnek, ha a kolozsvári színpadról, hol félszázadon át anynyi és oly szép diadalokat aratott, örökre el kellene távozni a magas zene Muzsájának; s utódaink alig tudnák valaha megérteni a mai kolozsvári közönséget, mely mi csaknem előszerttel tudta cultiválni az operettek léha, tartalmatlan sipládenéjét: addig az izlésfejlészt dalmívet pártolási hiány miatt ugyiszlva megbuktatta; s másfelől aligha lesz képes a jövő nemzedék megérteni azt, hogy egy országos, fejedelmileg segélyezett színház miként tudta az operát csarnokaiól elűzni! Mi azonban reméljük, hogy az új igazgatóság a téli idényig jobban megfontolja lépését s ha már a nyári idényre nem tartotta is lehetnek az opera fenntartását; de legalább tálire vissza fogja adni a magyar operának a legelső magyar állandó színpadon az azt megillető helyet.

— **A Nagyváradia** ki megbanják még a kolozsvári színtársulatnál való szakítást. A „Szabadság“ ugyanis ezeket írja: „A színpadon nem lehet előadás, betiltotta a tanács, mivel közbiztonsági tekintetek meg nem engedhetik mindaddig, míg a legközelebb megejtett szakértői vizsgálát által felfedezett hiányok helyre nem hozatnak. A tulajdonos pedig helyrehozatni nem akart.

ja, sem a bérlők. Ily körülmények között a városi tanács nem tehetett mást, mint hogy az előadás-tartást egyszerűen betiltotta. Most a tulajdonos és bérlők magyaráztasak meg maguknak bíróság, ki tartozik hát tulajdonképpen a reparációval“.

— **Az itteni** nemz. színházi nyugdíjalap javára a kolozsvári takarékpénztár egylet 100 frtot, a kisegítő pénztár egylet 65 frt 65 krt adományozott, Ditrői Mór ur 50 frtot ajánlott fel; mely hazafias adományokért mély köszönetet mond Kolozsvárt, 1878. aprilis hó 25-én Az orsz. színházi választmány.

— **Beiley** Milos fiatal hazánkfa, a tehetségess hagedyájszó, a jövő héten tartja meg általunk már jelzett hangversenyét, melyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét. Az érdekes műsor a hangversenyét által előadandó darabokon kívül (Sarasate „Faustphantasie“-ja, Beethoven 30. sonátája és Mendelssohn Concertje) több olyan darabból fog állani, melyeket Baloghné asszony (Népalokat), Nagy Gábor, Vajda Emil, Szita Sándor és Dobokay Kálmán urak (Schubert egy szép quartettjét, végre Todorffy Lila és Szenkovita Ilona kisasszonyok (Belizár-ból, Donizetti operájából) fognak előadni.

— **Egy kis utóbaja** a kolozsvári iparműtörténelmi kiállításnak. A kolozsvári iparműtörténelmi kiállítás ritka szerencsével a legkisebb casus nélkül oszlott szét; mindenki megkapta beküldött tárgyait s mindaddig nem érkezett panasz, hogy valami elveszett volna. Egy kicsike baj mégis van. Volt ugyanis a kiállításra egy férfi tenyérnél nem sokkal nagyobb földmorbory gyöngyház kagyló darab, melyeneket a keleti zarándokok szoktak magukkal hozni és szelvében áruolni. E kagylót valaki a beküldő névben kikérte s midőn a tulajdonos kereste, nem volt meg. Ebből aztán lett nagy zavar, a kagylóért, mely szakértők véleménye szerint egy-két forintnál nem érték többet, a tulajdonos 50 forintot követel a jótékony nöégylettől s bár az egylet sokszoros értékben kívánta a kárt visszatéríteni, az 50 forinttól sehogy sem akar elállani. Ily körülmények között a nagy közönséghez fordulnak, hogy a ki látta valahol s tud valamit e kagylódarabról, szíveskedjék illő jutalom mellett tudatni szerkesztőségünkkel. A kagyló, mint mondók, egy tenyérnél valamivel nagyobb, fél domboru s némileg sziv alakú van, de a sziv alakú hegye tompa s a hol felső behajlása kellene, hogy legyen magából a kagylóból akasztója van faragva, melybe durva, vastag kenderből font spárga van fűzve, a kagyló fehér, színes sugártörés nélküls domboru felén igen durva faragással Krisztus a keresztján és mellette a szokásos női alakok vannak kivésve. A ki nyomára vezetne e tárgynak, 50 forint kiadástól kimélné meg a nöégyletet.

— **A városi biztosság** hétfőn f. év ápril 29-én a esetleg, folytatásul, a következő napon mindenkor d. u. 3 órakor a városház szokott termében tartandó közgyűlésének tárgyai: 1. Szentesített törvényozikkek bejelentése. 2. M. kir. belügyminiszteri leirat a torna-vivoda, lővölde és Fröbel-tanintézet kamat bilizositásai iránt történt egyezkedésre. 3. A redoute építéseinek számba vett eredményéről jelentés s kapcsolatosan 4. a redoute telken az építés alatt birt egyik lakrész 8 havi bórnekélelendése iránti folyamodás. 5. A szegények háza elhalt gazdája helyének betöltése. 6. Az erdélyrészi gazdasági egylet folyamodása hídvelvei közhely átengedéseért. 7. Szabály-tervezet az iparos tanonczok iskoláztatása s ezzel kapcsolatos felszabadítása ügyében. 8. Bánai L. Károlynak egy 6-ik gyógyszertár felállítatása iránt intézett folyamodandó, az egészségügyi biztosság véleményével. 9. A házi pénztárnok megürlt állomásátának s esetleg a pénztári ellenőrének, továbbá a községi bíró s mellette egy írnek helyeinek választás útján betöltése. Kolozsvárt, 1878. április 27-dikén.

— **A kolozsvári** pincoze-egylet közgyűlése apr. 24-én délután folyt le, Br. Bánffy Albert elnöklete alatt, 25 tag jelenlétében, kik 373 részvény képviselői voltak. A választmány által tett jelentésben ki van mutatva, hogy az eladott borok mennyisége, meg a régiebb években 11 ezer vedernél nem ment többre, a közelebbi 7-ik üzlet évben csaknem kétfannyira (2360 hectoliter) emelkedett. Ebből azonban csak 1/4 esik a finomabb pecsenyre és fajborokra, a többi asztali és piros. Érdekes azon kimutatás, melyszerint a borokért bevett pénzüsszögből a királyhágotúli Magyarországra esik 44 ezer forint; Kolozsvárra 35,700; Oláhországra 13 ezer frt; Erdélyre 11 ezer; Angolországra 8600; Gallicia és Csehországra 4300; másrová még forgalmunk jelentékenyebb szöveggel kihatni nem birt. Osztalékokt ad az egylet részvényeseinek minden 200 frtos részvény után, 10 frtot (5%) mely 1878. júl. 1-én kezdve tetetett folyóvá. A választmányból kisorsolt Br. Bornemisza János újra megválasztatott; továbbá a Wagner Frigyes halála és br. Huszár Sándor lemondása által megürlt két választmányi tagságra: Bokros Ádám és Holdampf Gerő kolozsvári kereskedő urak; a felügyelő biztosság tagjává Gálfi Sándor jószágigazgató választattak meg.

— **Graf Ede** honvéd altábornagy, József főherczeg ő fenségének adlatusa, Ghicz Béla kerületi főparancsnok, Pongrácz tábornok, Man-gues ezredes, a dandár-kerületi tanostály végvizsgája alkalmából e hó 26-án a reggeli vonattal Maros-Vászárhelyre érkeztek s pár napig ott időztek.

— **A Kolozsvár városában fennálló sál-** lamsegélyt élvező iparisoklak tanulóinak 1877—8-iki tanévi létszáma a következő: Beiratott a f. tanévre: 1. A rom. kath. lyceumi először osztályba 55 tanuló, 2. Az öt első osztályba 196 tanuló, 3. A 4. második osztályba 110 tanuló, 4. Az egyetlen harmadik osztályba 24 tanuló. Összesen 385 tanuló.

— **A lövészegegyetnek** másodszor hirdett ez évi rendes közgyűlése vasárnap ápril 28-án d. e. 11 órákor fog a városház nagytermében megtartani.

— **Marhavész.** Sellenberg községében — mint a nzebani lapok írják — az egészségügyi állapot a szarvasmarhák közt megnyugtató, s újabb betegülési eset nem fordult elő. Lipai miniszteri tanácsos is lejtött Budapestről, a helyszínen mindent megtekintett, s megelégedését nyilvánította a tett intézkedések felett.

— **A bsaasói ügyvédi kamara részéről** ezennel közhírré tétetik, hogy Benedek Gyula köz- és váltó ügyvéd Fogaras székhelyű, és Borosnyai L. Dániel ügyvéd Brassó székhelyű a kamara lajstromába folytatlag felvették.

— **Bethlen-Szent-Miklósról** (a Kis-Küküllő mentén) írják a n-zebani „Tageblatt“-nak: E hó 22-én éjelen itten egy borzasztó eset történt. Beneke Kristóf, herceg Rohan volt lovásza, megölni, itten csendesen, szerény körülmények között élt. Az éjjeli órákban Beneke nemének segély kiáltása lármázta fel a szomszédságot; az oda sietők Benekét a ház ajtaja előtt vértében fekvő, eszméletlenül találták. A lovajok a házpadlón voltak, hogy az ott elhelyezett szalonnát ellopják. Beneke a zajra kiugrott ágyából, kiment, hogy segítségért kiáltson; de az udvarra kilépése alkalmával, már a földre jutott. A csendőrség a tettesteket Sipos Ferenczot és Oresán Györgyöt már elfogta. Beneke, valószínűleg bekövetkező halála esetén, fiatal özvegyet és kis gyermeket hagy hátra.

— **Gyilkosság.** Fogolyán Kristóf m. k. erdővéd a felső-porumbaki kinestári erdő felügyeletével volt megbízva, s mint a „Nemere” írja, f. hó 10-én d. u. ópen körutjából akart hazatérni, midőn az erdőben ismeretlen tettesek által agyonütöttet. Valószínű, hogy olyanok által öletett meg, kiket előbb az erdővéd a lopáson ért s följelentvén őket, bűnhődtek, tehát borszoból agyonverték s csak 12-ikén találták meg egy erdei árokban. 15-éig kellett ott feküdni, míg Fogarasból bizottság jött, hogy folyóvizek a látleletet s a boncolást végrehajtsák, 14-én este aztán el is temetett roppant részvétel mellett. A meggyilkolt szegény nőt s négy árva hagyott hátra.

— **Ifj. gr. Zichy József** volt kereskedelmi miniszter tegnapelőtt délelőtt 11 órakor tartotta esküvőjét Odesscalchy Ilka hercegné asszonyval. Az esketési ünnepély Budapesten az egyetemi templomban történt, meg az alkalomra szegényekkel és virágokkal ékesen felszították. A násznép pontban 11 órákor érkezett meg a templomba; a menyasszony fehér atlasz magas ruhát viselt gyémántokkal; a nyoszolya-lányok Odesscalchy Irma és Paulina hercegné kisaszonyok, (a menyasszony nővérei), továbbá Tisza Paulina (a miniszterelnök leánya) és gr. Almásy Mária, valamint a többi női vendégek is fehér, részben rózsaszín ruhában jelentek meg. — Az esketést ifj. gr. Zichy Ferencz végezte, ki azelőtt való nap érkezett meg Rómából; a fiatal pap gyönyörű beszédet tartott az alkalommal, melynek végébe beleszólt a vőlegény elhunyt édes anyjának emlékeztetést is s mély megindulásra ragadta az összes jelenvöltek.

— **A Tisza folyam** fenyegető áradása következtében Szegeden a vízvédelmi bizottság már megkezdte működését s megteszi a szükségesnek mutatókó védelmi intézkedéseket. Szegeden a vízmagasság hétfőn 22 láb 3 hüvelykre emelkedett s a felső-magyarországi és erdélyi vizekről jelzett áradások most már, ugylátszik, elkerülhetlenné teszik a víz nagyobb áradását. Mindenesetre a helyzet oly komoly, — írja a „Szeg. H.” — hogy a védtétkezők tekintetében részen kell állanunk.

— **Kozarek Ferencz,** a budapesti hóhér, tegnapelőtt Homonnára Zemplénmegyébe utazott, hol ismét kivégezni valójá akadt.

— **Bártfa városa leégőség** jelenti egy távirat. Ha e hír való, az ország azt a városát veszíti el benne, melynek középkori építészeti jelleg leginkább megmaradt. Nagy veszteség volna, ha a tűz nem kímélte meg az ott egybehalmozott műkincseket.

— **Három pompás fényképet** néznek most sokan Budapesten a váci-utczában, Calderoni-féle kirakatban. Ezeket Koller udv. fényképész készítette, gyönyörű finom színezéssel, a világtárlat számára. Stétészű, faragványos keretekbe foglalva s egyik Mária Valeria főhercegnő jól talált arcképe; másik a hercegné Odesscalchy Paulináé, a harmadik pedig egy széke-füvés kedves gyermek: gr. Szapáry kisaszonyka.

— **Üngyilkosság.** Temesvárról jelentik, hogy Sulyok Mór, a temesi ügyvédi kamara elnöke, a délmagyarországi megyék egyik legkeresettebb ügyvéde, e hó 24-én ohaba-mutniki birtokán, Krassó megyében, agyonlőtte magát. A megrendítő eset indokai eddigleg még ismeretlenek, de nagyon valószínű, hogy buskomorság és ebből származó életuntagság vezette a ritka derék férfit a végzetes lépésre.

— **Metternich** herceg leánya Melanie tegnap délelőtt 11 órákor kell egybe a családi kápolnában Oettingen-Spielberg Albert herceggel. Az esketési szertartást, melyen jóformán az összes bécsi arisztokrácia jelen volt, Kutscher bironk-érek végezte. A menyasszony fehér atlaszruhát viselt gazdag ezüst himzéssel, hajában pompás diademmel. A vőlegény, ki máltai diszlovag, máltai egyenruhában jelent meg.

— **Volta emléksobrá** f. hó 28-án leleplezik Padnában. A természettudományok ottani fakultása az alkalomra Európa leghíresebb fizikusait meghívja, s azokat, kik az elektrológia haladását előmozdították, tiszteletbeli doktori címmel fogja fölruházni.

— **A londoni törvényszék** előtt közelebb furcsa művészi föl foly. Bandman Dániel színész a Madeline Morel című darab tulajdonjogát az a kikötéssel adta el a [Queen's-theatre igazgatójának, Mrs. Clara Rousbynak, hogy a darab próbáin az ő utasításai tekintetbe véssenek. Mivel pedig az igazgatónő e kikötést utóbb nem fogadta el, Bandman vissza akarta venni a darabot, s mivel az igazgatónő ellenszolgált, bírakra került a dolog. Mistress Rousby, a karjára egy kemény ütést kapott, mely a törvényszéki orvos szerint igen könnyen ketté törhetne volna a győzőnő karját. Bandmant kezességre szabadon bocsáták, de elítéltetésre valószínű. Mrs. Rousby fel-tűnő szépség s kitűnő művésznő.

— **A boszniai „menekültekből”** alakult rablóbandák a katonai határőrvéden nagy rémületet terjesztenek. A delegált zágrábi tisztek számos rablási esetet tárgyal, de egyre-másra újabb rablások s gyilkolások történnek, különösen Glina vidékén. Mint az Obzor jelenti, ápril 3-kán d. u. 5 órákor a rablók Glina mellett megtámadták hét határőrvédeli lakost, kik a heti vásárról tértek haza. Hármát megöltek, egynek levágták a fejét, kettőt súlyosan megsebesítettek, úgy hogy csak egy menekülhetett meg ép bőrrel. A kinek a fejét levágták, az 50 éves kiszolgált katona volt, mellett a vitézségi érem díszít. A rablók Amelicia Trifun „fölköl-vezér” csapatából valók. A rablósokat nagyon előmozdítja az, hogy a vidéki nép nem nyújt segélyt a közbiztonsági közegeknek. A nép a vér-boszulól fél. Így péld. Zsirovácon két család van, melynek egy nagykorú férfi-tagja sem halt meg természetesen halállal, a két család egymást gyilkolja. Kihirdették már a rögtön itélő bíróságot, de az is keveset segít a bajon; — s a legkiterjedtebb intézkedésekre van szükség, hogy a vidék megmeneküljön a rémséges csapatól, mely azt e „menekültek” idejével sújtotta.

— **Egy pap, mint torpedó fölhalál.** A londoni tengerügyi hivatal a napokban egy új szerkezetű torpedóval tétetett kísérletet. A torpedónak halálidoma van s örökrent 40 tengeri mérföldnyire sebességgel mozog. A kísérletek oly kitűnően sikerültek, hogy az angol kormány azonnal száz darabot rendelt meg ezen öldölő gépből. A röppentyű által kilőtt új szerkezetű torpedó rendkívül gyorsasággal mozog mintegy 16 lábnyira a víz alatt. Lőgyapattal megtöltött előrsze borotválósságú pengék korszorájával van körülveve, melyeknek rendeltetés a kettő metszeni, az ugynevezet torpedó-halálkat, s ekkép megakadályozni a a korai robbanást. A robbanás csak akkor következik be, ha a torpedó kemény testhez ütődik s oly rendkívüli, hogy a legerősebb páncélos hajók, sziklák, gránitfalak sat. is fveg gyanánt zuzatnak szét. E borzasztó gép fölhalálója egy Ramus nevű pap.

— **Ez is jubileum.** Különös jubileum előkészítésével foglalkoznak jelenleg Olaszországban. A jövő, 1879-iki évben lesz tudvalevőleg tízenyolcz századik évfordulójá annak, hogy Herkulanum és Pompeji a Vezuv kitörése következtében elpusztult. Ezen pusztulási évet most ünnepélyesen szándékoznak megülni. A jubileum színelhelyeül Pompeji van kiszemelve és a felszírt összes lakosságához már felhívások is intézettek, melyben felszólítottak, hogy e terv kivételére anyagilag segédkeztet ne nyújtsanak. Ugy látszik, hogy az olaszok nagybarátjai a jubileumnak, különben nem ünnepelnék meg még a szerencsétlenséget is.

— **Földrengés Törökországban.** Perából e hó 21-ről távirják: A péntekről szombatra eső éjjel elől földrengés keletkezett, melynél erősebbre itt aligha emlékeznek. Konstantinápolyban nem történt szerencsétlenség, de Ismid és Brussa sokat szenvedett. Az angol flotta legénysége tisztán hallotta az ismidiek jajgatását s reggel számos elpusztult házát és minaretet lehetett látni. Az ismidiebből a tenger különböző mozgásban volt. Oriási hullámai ide-oda dobálták a nagy angol hajókat. Egy brit ágyúszázad parancsnoka a földrengést és a hullámzását egy torpedórobbanás következményeinek tekintette és utasítások végett az Alexandra tengerügyi hajóhoz folyamodott. A földrengés 15 másodpercig tartott és délről éjszaka felé irányult. A rengés igen heves volt.

— **Egy iszonyu vihar** a szó szoros értelmében megtizedelte a mult szombaton a biscayai öböl halászeit. Reggel a legszebb időben futottak ki a tengerre az öböl melléki lakosok halász bárkái, jó reménnyel tele. Délig a tenger nyugodt, az éj derült marad. De egy óra tájban elképzeltetetlen gyorsasággal fergeteg támadt; az éjszaka nyugati szél irtózatossá erővel kavarta fel a tengert és nehéz fellegekkel sötétítte el az eget. Egy pár

perc alatt tenger és felhő egymásba szakadt borzasztó záporral, hullámveréssel. A legközelebbi órában az ég újra mosolygott s a viharvonta barázdák elsimultak... De mi történt oda kint az istenítélet alatt a szegény halásznép törékeny bárkaival? Santander és Bilbao lakossága szorongva várta hirta partokon; s a halászok családjai kéztörölve jaggatták fel a tengeri hatóságot újságrért, segítségért. Végre gőzösök érkeztek, melyek számos halászbárka vesztéről hoztak hírt, s egy néhány halászt, kiket a halálból megmenteniök sikerült. De a katastropha csak másnap tűnt fel egész borzasztóságában. A halászbárkák közül, melyek a vezetes napon tengerre keltek, alig tért vissza egy néhány, mely elől korán a sik tengerre menekült a part melléki vizek veszélyes szirtjei közül. Amennyire constálható volt (eddig terjednek az angol lapok távirati tudósításai) csupán Santander, Suances és Laredoból 20 bárka veszett oda 125 emberrel; a hermei és el-anchorei kis kikötő helyek 16 bárkát s 120 embert vesztettek. Ezenkívül a vihar, mely a guipuscoai part mentében dühöngött, még körülbelül 50 bárkát és 4—500 emberéletet semmisített meg, különösen Deva, Andaroa, Guetaria és Zarauz környékén. Ezek már bizonyosán oda-veszttek; de számos bárka van még oda, melyekről a tudósítások keltekor nem volt bizonyos hír. Némely bárkák, melyek a nyílt tengerre menekültek, visszavergődtek a santanai öbölbe és Castrába. A tengerbe vesztett szerencsétlenek özvegyei és árvaí javára gyűjtést rendeztek Santander és Bilbao városában; a királyi pár részvétét fejezte ki a szerencsétlenek iránt és rögtön segélyt utalványozott.

CSARNOK.

A hiuság.

(Véber „Domokritosa” után szabadon fordítva.)
Motto: Minden mulandó a nap alatt!
Bölcs Salamon.

A büszkeség a leggyakrabban nagy, erős lelkeknek szenvedélye, melyek erejük tudatával bírnak; a hiuság ellenben csak gyöngye kislelkűk élvezete; melyek jelentéktelen dolgoknak mindig nagyobb fontosságot tulajdonítanak, mint azok érdemlik.

A büszke száraz, visszavonult, nem sokat tart mások ítélőjére; a hiu ellenben mindenkinek tetszeni óhajt s ezért könnyen hajlitható és kilelégíthető. Büszkeség és hiuság néha együtt is találhatók, de ritkán; mert a hiu rendszeren több tudatával bír gyöngyöskéinek, semhogy büszke lehetne; a büszke még büszkébb annál, semhogy ne röstellenő a hiuság látszatát; s éppen ezért a büszke ritkábban lesz nevetéssé, míg a hiu, a büszkeség majmolója annál gyakrabban lesz azzá.

A hiuság egyértelmű az ürességgel; egy képes kifejezés, olyan dolgokról véve, melyeknél csak a külső maradt meg, de belsőjük hiányzik, mint például egy tojás sárga nélkül, vagy a hordó bor nélkül. A német azt mondja az üres gyomorról „es ist mir eitel”, s a száraz kenyérről, melyet csak magára esznek: „das Brod eitel essen.”

A hiu ember nagyon hasonlít az üres kalászhoz is, magasan hordja fejét, meg görnyed a tudományok alatt, s miután annyira el van telve önmagával, hogy az élet hajaira nem ügyel úgy mint más, annak viharait sem érzi úgy meg.

Mi lenne a hiuság nélkül a jótékony intézetekből, alapítványokból, stb. P! hisz ezeknél igen gyakran csak a hiuság képezi a dolog fő rugóit!

Vagy talán azt képzelitek, hogy a pap a szőszékről csak a vallás érdekeiért órál olyan nagyon? vagy a temérdek hírlapi cikkek, mind csak az ügyekért lát napvilágot? Nagyon sok férczemű nyomorítottá már meg a világot azért, mert írójának vágyai netovábbját az képezte: hogy nevét nyomtatásban olvashassa, és nagyon sok órátió monddott már csütörtököt azért, mert szónokát nem a hivatottság, hanem a fitogtatás és hiuság állították föl!

A hiuság azon szikla, a melyen még a nagyok és tudósok is, de leggyakrabban a nők, hajótörést szenvednek.

A hiuságnak minden korban épp úgy meg voltak rabzsolgái, mint ma. Salomoneus egy érczidat építtetett s kezében fákllyakkal oszörömpölt rajta végig, hogy Jupiter villámai és dörgéseit utánzhassa, s azon embereket, kiket fákllyja érintett, nyomban meg is ölette, — hogy a hasonlat tökéletes legyen! Császár a babérkoszorú soha sem vette le fejéről, — hogy kopaszsága ne lássék!

Brühl grófról, a hiu, pénzvágyó és mégis pazarló miniszterről mondják, hogy fényűzésében annyira ment, hogy cseléségének száma 200 on felyl volt, s évenként legalább 1 milliót eltöltött; két nagy terme tele volt öltözékeivel s minden öltözékhez külön kardja és külön burnótszelenczéje volt. Az öltözékek egy könyvben miniatúr rajzokban le voltak festve, s ő ebből választotta ki minden alkalomra toilletjét.

A poroszok, midőn palotáját elfoglalták, 300 pár cipőt, 1500 pár csizmát, 800 sflafrockot és 800 parókát találtak.

Kaunitz herceg, Mária Thérézia királynő előtt igen gyakran jelent meg lovagló ruhájában, porosan; József császárt pedig néha ágyban fo-

gadta, s a papának, midőn az csókra nyújtá kezét, barátságosan megrázta jobbát.

Potemkin, Katalin hatalmas kegyence, Európa minden érdemjét birni óhajította, s e vágya majdnem teljesült is, mert az arany gyapju, szent-lélek és kék nadrag rendek szalagjait kivéve, majd mind birtokában volt a többinek.

Az érdemrendek feltalálása a férfiaknak az volt, a mi a nőknek a szalagok és egyéb ilyen pipere-cikkiek feltalálása.

Az egész földtekén fel lehet találni az emberi hiuságot, a vad indiántól kezdve, ki bórét tarkára festi s orrát fülét érczekkel ékesíti — egészen a párisi fény- és divatúzó világig!

Az ember mindenütt csak ember! A római hadvezérekben is meg volt a hiuság s a maiakban is meg van; csak azzal a különbséggel, hogy akkor a diadalünnepek szolgáltak annak kielégítésére, ma pedig a rendezők! S nem is csodálkoztunk a hadvezérek e gyöngyöskéin akkor, midőn egy igen elismert tudósról van feljegyzve, hogy rendszalagját még reggeli sflafrockján is hordozta!

Az emlékeztet cserben hagyja az embert, ha mind eszében akarná tartani az érdemrendek neveit, s néha ugyancsak nevetéssé elnevezések vannak. Így például nem csak Sas, Elefánt és Oroszlán rendek voltak, hanem Agár és Tövisszúrend is; s az arany gyapju és kék nadrag-szalagrend bizonyára van olyan komikus, mint a Szent-Mihály szárnyairól címzett vagy a pikkely és bogács rend.

Gottsalik „a lovagrendek” című almanachjában, harminczöt német rendről tesz említést, de nem számította mind meg őket. Ugyanannyit lehet Európa többi részére is számítani; nagyobb részének keletkezése 1700-tól mostanigra esik, s nagyon sok: a felvilágosult (?) 19-dik századra!

Igen sokan vannak, a kik a gazdagon föl-szalagozott embereket minden további bírálat nélkül nagy emberekné tartják, s feledik szegények, hogy némely vidéken az egyházi bucsuk alkalmával szokott egy még ezeknél is gazdagabban föl-szalagozott individuum szerepelni, s ez — a levágandó bárka.

Az óskorban Alcibiades, az Atheniek ideálja, volt a hiuság megtestesült képe; Rómában pedig Cicero volt egyike a leghiubb embereknek. A „kauai” uralkodó Afrikában, ki körülbelül mindössze két ezer embert számlált „birodalomban”, mindig szultánnak czimzettette magát, s midőn egy utazó kereskedő vetődött hozzá, illőnek látta a marakkói, indiai és konstantinápolyi szultánok fölül tudakozódni tőle. „Mi meg vagyunk szokva”, mondá „kollegáinkról tudakozódni”; s az óta közmondássá vált: „Tudakozódik a kollegáiról, mint a „kauai” szultán.”

Egy német fejedelem, kinek 3 ezer emberre terjedt hatalma, szintén tudakozódott egy gazdag kereskedőtől, ki gyakran ment Bécsbe, József császárról, de a kereskedő nem állhatta meg, hogy e megjegyzést ne tegye, midőn a herceg őt következtetesen mind per „maga” szólította. „Fenség! József császár ő felsége engem mindig „önnek” szokott szólítani.” A fejedelem ezután mindig önné szólította a kereskedőt, de magában megjegyzé, hogy „ez ember nagy gróbián.”

Első Napoleon meg mint nagyconsul egy alkalommal, a mint segéde egy vendéglősnével ura számlájának magossága felett civakodott s a segéd abból 15 louisdort levonni akart, a boszorkány azon megjegyzésére, hogy az „ez előtti király is ennyit fizetett” száz louisdort rendelt neki.

És nemcsak a nagyok, hanem a tudósok sem mentek a hiuság démonától, s e gyöngyűk leginkább a szerző cím utáni vágyban nyilvánul; valóban komikus mint viszketnek a fiatal tudósoknak (?) az ujjai mindaddig, míg valamit nyomtatathattak, ha mindjárt egy alkalmi versecke lenne is az, meri szerintök az nem lehet valódi tudós, a ki egyszersmind nem ír s ezért az első kísérlet alkalmával, habár az gyöngén is üt ki, ujjongnak mintha mondanák: „Bin auch da.”

Lamosanovról, a költőről mondják, hogy költeményeit szolgájának mindig fel szokta olvasni, hogy a hatásban gyönyörködhesse, melyet azok reá tesznek; egy ilyen alkalommal szörnyen bizelgőnek talált, midőn a szolgálta nyugtalan lett, nyögni, sóhajtozni s végül sirni kezdett; a szerző a legelégültebb mosolylyal biztatá „Várj csak, még ezután jön a java”, de nagyon le lett hűtve elragadtatás, midőn a szegény áldozat így mentegétdőzött: „Oh Uram, bocsásson meg, borzasztó gyomorgörseim vannak... Mennem kell.”

A hiuságnak legjobb ostroma a guny. „Nékem azon hibám van”, mondá egy hiu ember, „hogy igen sokat tartok magamról.”

„Éppen azért tartanak mások nagyon keveset önrol” felelé egy másik.

Egy másik gunyoló azonban sokkal finomabb volt, kinek egy asszonyaság azt mondá „En mindig magam szoktam először nevetni, ha valami bolondot mondok”, mire a másik: „oh boldog nő, milyen vig életet élhet ön!”

(Végo köv.)

A szerkesztő postája.

G. V.-nak. Páris. Igen.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

szünet.
Kolozsvárt, vasárnap április 28-án 1878.
Balogh Györgyné, Ditróiné E. M. és Vidor P. bucsu fellépéssel
negyvenedszer
A FALU ROSSZA.

A budapesti nemzeti színház által 1874-ik évre kitűzött pályázaton 100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti népszimű dalokkal, 3 felvonásban. Irta: Tóth Ede, zenéjét Erkel Gyula.

SZEMÉLYEK:

Feledy Áspár, gazdag falusi földmivelő	—	Szentgyörgyi.
Lajos, Boriska, gyermekei	—	Krasznai.
Bátki Teresi, árva, Feledy Gáspár gyámsága alatt	—	Ditróiné E. M.
Göndör Sándor, szolgaleány	—	Boér Hermin.
Finom Rózi, menyecske	—	Vidor Pál.
Gonosz Pista, bakter	—	Balogh Györgyné.
		Kassai.

Kezdeté 7 órakor.

A „KELET” magán táviratai.
Feladatott Budapestén április 27. 10 ó. 40 p. d. e.
Érkezett Kolozsvárra április 27. 11 ó. 35 p. d. e.

A kongresszura és az orosz sereg visszavonulására folytonosan, de kizárólag Németország közvetít, de eddig semmit sem haladt.

Anglia Olaszországot szerződésre akarja bírni, de ez vonakodik.

A rhodopei felkelők véres veresége foly.

Batumban 15 ezer mohamedán katona megtagadta a fegyverletételt.

Gallipolit az angolok erősítik, az oroszok Foksányt, Florestit erősítik.

Románia Foksányi és Floresti erősítése ellen a hatalmaknál tiltakozott.

Az utolsó román ezred is elhagyta Bukurestet.

Legujabb.

Odessából a következőket újságolja a „Pol. Corr.”: Az a körülmény, hogy Woronzov hg. nevezetett ki az odessai hadikierült kormányzójává, eléggé mutatja, hogy e körület mily hadászati fontosságot nyert.

Mintegy tíz napja ismét egymásután küldik az odessai jászvásári vonalon a katonákat előre. A kiszállási hely igen különböző; Jászvásártól San-Stefanóig mindenütt erősítik a helyőrségeket. A hadsereg létszáma a szállítmányok által nem növekedik, hanem csak a hízagok pótolatlan, mert a harcztőren maradt eszerek állományai kivétel nélkül nagyon leolvadt volt az eredeti létszámról. E czélból 100 zászlály fog közelebb Odessán átmenni és pedig 50 Bulgáriába, 50 Romániába.

Az orosz hadvezérlés arra is kiváló gondot fordít, hogy Romániában szilárd pozíciókat készítsen magának. Szó van arról, hogy Kilia, Izmail, Réni, Galacz, Braila és Gyurgyevó meg fognak erősíteni. Az első három helyen műszaki tisztek erők építésével vannak elfoglalva.

A Romániában központosított csapatok létszáma 160,000 főre fog kiegészíttetni. Ezen hadak kapcsolatban lesznek a Bulgáriában levő hadsereggel és külön főparancsnokságot fognak kapni.

A „Standard” arról értesül, hogy a kormány 10,000 egyenruhát rendelt meg a hajóhaditartalak számára.

A „Times”-nak jelentik Pétervárról, ápril 25-éről. — Miután Anglia a congressus alapul-javasolt első formulát kifogásolja, jelenleg új formula találatott ki, t. i. hogy a hatalmak a fennálló szerződéseket a san-stefanoi szerződéshez való viszonyukban fontolják meg. Azt hiszik, ez a formula elfogadható lesz.

Érték- és váltófolyam.

1878. április 26.

Magyar aranyjáradék	85.—
„ kinestári utalv. 1 kibocsát.	119.—
„ 2 „	108.50.
„ keleti-vasut elsőbőség 2 „	72.—
„ állami kötvény 1876 év	64.—
„ vasuti kölcsön	96.75.
„ földterhermentesítési kötvény	79.20.
temesi „	77.20.
erdélyi „	76.50.
horv. slavon „	—
magy. szőlődezmá váltáság	80.50.
Oszt. egyseges államadósság papirban	60.65.
„ „ ezüstben	64.60.
„ aranyjáradék	71.90.
1860. államsorjegy	110.75.
Oszt. nemzeti bank részvény	7.87.
„ hitelrészvény	207.50.
magyar. hitelbank	184.25.
Ezüst	107.40.
Cs. k. arany	5.82.
Napoleon'or	985.—
Német birod. mark	60.60.
London	122.90.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Békésy Károly.

GAZDAGFALUSI

férfi öltöny készítő

ÜZLET

átvette főter Fröhlich-féle házhoz.

